

Avontuur op het water

Anouska van de Stolpe

© 2024 A. van de Stolpe / Uitgeverij U2pi

Titel: Avontuur op het water
Auteur: Anouska van de Stolpe

Uitgeverij U2pi BV, Den Haag
www.uitgeveriju2pi.nl

Druk: JouwBoekdrukkerij.nl

ISBN: 978 94 9336 410 3
NUR: 280

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Wakker worden Frankie, opstaan!

‘Hé? Wat?’ Slaapdrongen opent Frankie zijn ogen. Zijn vader staat voor zijn bed. Hij gebaart dat hij mee moet komen. Zijn blik is ernstig. Zacht zegt hij: ‘Kom maar afscheid nemen van mama.’

Frankie ziet dat hij moeite heeft met praten.

‘Mama...?’ vraagt hij angstig. ‘Is ze... dood?’ Het woord komt bijna niet uit zijn keel.

Zijn vader schudt verdrietig zijn hoofd. ‘Ze is er niet meer.’ Zijn stem klinkt schor. Hij draait zich om en gaat met de rug naar hem toe voor het kleine raam staan.

Frankie kijkt naar die gebogen rug die spanning verraadt. Onwillekeurig balt hij zijn handen tot vuisten. Hij zal geconfronteerd worden met zijn grootste nachtmerrie. Maandenlang had hij dat idee opzijgeschoven, en in de goede dagen waarop hij met zijn moeder kon communiceren, zelfs nog gedacht dat het allemaal zo’n vaart niet zou lopen. Morfine kreeg ze, daarom was ze zo goed te pas geweest. Maar de laatste weken was ze nauwelijks meer aanspreekbaar. En nu...

Zijn mond trekt en hij draait zich van zijn vader af. ‘Ik weet niet of ik dat durf...’ fluistert hij.

‘Kom,’ zegt zijn vader, terwijl hij bemoedigend een arm om zijn zoon legt, ‘ik weet dat je er moeite mee hebt. Mama heeft nu tenminste geen pijn meer.’ Zijn woorden hebben effect. Frankie stapt zijn bed uit en glijdt in zijn sloffen. Hij kijkt zijn vader schuw aan. Hard knipperend kan hij nog nét de tranen binnenhouden die opeens naar buiten willen. ‘Gaat het?’

Hij knikt.

Stilletjes lopen zijn vader en hij de trap af en gaan de huiskamer binnen.

Het is erg donker in de kamer en het ruikt een beetje bedompt. Tante Ans en oom Sjaak zitten aan tafel. Ze kijken hem ernstig aan. Zijn vader blijft in de deuropening staan. 'Ga maar naar haar toe.'

Frankie slikt. Zijn mond voelt droog aan en zijn huid prikt. Op het bed ligt zijn moeder stijf uitgestrekt. Plotseling breekt het

zweet hem aan alle kanten uit en beginnen zijn benen te trillen. Voor het eerst in zijn leven ziet hij een dode. Ze ziet er bleek, wasachtig uit, maar vreemd genoeg ook heel vredig.

‘Neem maar afscheid, Frankie,’ hoort hij zijn vader zeggen.

Een beetje beverig pakt hij de koude hand op van zijn moeder. Je zult haar nooit meer zien, dreunt het door hem heen. Hij voelt de bittere waarheid met nieuwe hevigheid in zich opkomen. Het is oneerlijk. Er wellen tranen op in zijn ogen. Hij wil niet huilen. Met alle macht verzet hij zich, ‘dag mama,’ mompelt hij schor.’ Met gebogen hoofd blijft hij voor het bed staan. ‘Frankie?’ Tante Ans komt overeind. ‘Frankie? Een ogenblik weet ze niet wat ze moet zeggen om hem te troosten. ‘Je moeder is naar de hemel,’ zegt ze uiteindelijk.

Het is even stil. Bestaat er dan een hemel waar dode mensen naartoe gaan?

Op de havo leert hij juist heel andere dingen over de hemel.

De aardrijkskunde leraar, meneer Peters, heeft het over de Melkweg gehad en de Grote Beer. ‘Je ziet de Melkweg het best rondom nieuw maan,’ vertelde hij aan de klas. Frankie heeft geboeid geluisterd.

Voor zijn laatste verjaardag had hij ‘sterren & planeten’ gevraagd, normaal is hij moeilijk aan het lezen te krijgen, maar dit boek heeft hij verslonden.

Volgens zijn vriendjes, worden dode mensen gewoon in de grond gestopt waar ze op den duur worden opgevreten door wormen.

Zijn vader komt bij hem staan. ‘Ga maar weer naar bed jongen, wij maken het hier verder in orde.’

Opnieuw stilte. Frankie slikt moeilijk. Hij kijkt wat verdwaasd naar het dode lichaam van zijn moeder. Nu zal hij zich dan voor-

goed losmaken en zeggen dat hij van haar houdt. ‘Dag mama. Ik houd van je.’ De woorden blijven echter achter in zijn keel steken. ‘Kom!’ Zijn vader pakt hem bij de schouder, probeer maar wat te slapen. Je hoeft er morgenochtend niet vroeg uit, hoor.’

‘Nee,’ zegt tante Ans, ‘liever niet.’

Frankie vraagt: ‘Wat gebeurt er dan?’

‘Och jongen toch...’ Ze schuift troostend haar arm door de zijne.

‘Je vader bedoelt dat eh, de begrafenisondernemer langskomt om je moeder op te halen.’

‘O,’ mompelt hij en zo snel hij kan verdwijnt hij naar boven.

In zijn slaapkamer blijft hij peinzend voor het raam staan. Zijn blik gaat omhoog naar de sterrenhemel.

Ze is in de hemel...

Waar in de hemel? Bij wie? Het hoeft natuurlijk niet gelijk vandaag al te gebeuren. Jezus ging toch ook niet direct naar de hemel? Of toch wel? Pas nadat Jezus zijn apostelen aanwijzingen had gegeven, voer Jezus de hemel in. Dat is wat hij nog weet, van de godsdienstles van de lagere school.

Maar hoe gaan mensen dan?

De volgende ochtend ontwaakt hij om negen uur. Gelukkig heeft hij wat kunnen slapen. Vrijwel onmiddellijk voelt hij een golf van verdriet door zijn lichaam stromen. Zijn moeder is overleden. Hij laat het tafereel van de afgelopen nacht aan zijn geestesoog voorbijgaan. Zijn vader, die er zo hartverscheurend eenzaam bij heeft gestaan.

En dan straks het allergrootse dilemma: de begrafenis, hij ziet er tegenop. Nog nooit heeft hij daarmee te maken gehad. Op school hoort hij weleens verhalen over gedichten dat bij een overlijden van een oma of opa worden voorgelezen, maar om nu zelf een gedicht voor te dragen ziet hij niet zitten. Toch wil hij iets speciaals doen. Hij zal het er straks wel met zijn vader over hebben. Voorlopig is het doodstil in huis. Of niet? Ineens gaat de deurbel. In de verte hoort hij stemmen. Hij wipt zijn bed uit en luistert aan de deur. Zijn vaders stem is duidelijk te horen en ook van tante Ans en oom Sjaak. Hij kan hun stemmen erbovenuit horen. Hij besluit nog even te wachten, kruipt weer in bed en doet zijn ogen dicht. Meteen gaan zijn gedachten naar zijn moeder. Zijn hart knijpt zich samen. Het is onherroepelijk. Het dringt plotseling tot hem door dat hierna alles zal veranderen. Het zal stil worden in huis. Nooit meer zijn moeders lach, haar stemgeluid: 'Kom je? Veeg je je voeten? O, wat ben je koud. Waarom heb je geen jas aan? Zorg je wel dat je eerst een boterham eet?'

En je kan nooit meer naar haar toe, dreunt het plotseling door hem heen. Hij zucht diep. Hij voelt zo alleen. De pijn die hij vanbinnen voelt kan hij met niemand anders delen.

In de huiskamer staan alle ramen open. Ook de tuindeur staat open. Hij ziet in de verte dat tante Ans bezig is, met het ophangen van wasgoed op de grote waslijnen.

Er waait een frisse wind door de kamer.

Die speciale geur, die hem wekenlang verwelkomde als hij thuis kwam, is verdwenen. Het bed is ook opgeruimd. De begrafenisondernemer is zojuist langs geweest, laat zijn vader weten. Frankie kijkt wat verbouwereerd rond. ‘De begrafenisondernemer?’

‘Ja. Een uur geleden is je moeder opgehaald.’

Frankie zegt niets. Kijkt alleen maar rond. ‘Maar,’ stamelt hij, ‘is ze...?’

Hij kan er even niet bij dat de plek die maandenlang bezet is geweest, nu leeg is.

Zijn vader zegt: ‘We kunnen ’s avonds naar je moeder gaan kijken, jongen. Ze ligt nu opgebaard.’ Zijn hand reikt naar de afstandsbediening. Hij klikt de tv aan voor het nieuws. Frankie schuift naast hem. ‘Zijn er ook bloemen besteld, papa?’

Zijn vader knikt. ‘Een krans namens ons beiden.’

‘O,’ zegt Frankie timide. Hij staart naar het tafelblad en weet niet goed wat hij moet zeggen. ‘Moet jij niet eten?’ vraagt zijn vader. ‘Er is verse koffie in de keuken.’

Frankie loopt bij hem vandaan. Met een mok koffie gaat hij weer zitten. Hij kijkt met een nadenkende frons voor zich uit.

‘Ikke,’ begint hij ineens. Hé, waarom houdt zijn vader nou zijn gezicht van hem afgewend. Hij wil hem alleen maar zeggen dat hij op zijn manier ook iets op het graf wil neerzetten. ‘Mag ik ook wat bestellen voor mama?’ rolt het plotseling uit zijn mond. Eindelijk krijgt hij respons. Maar niet het gewenste antwoord.

Zijn vader maakt een gerustellend gebaar met zijn hand. ‘Ach,’ zegt hij, ‘maak je maar geen zorgen, ik zei net al dat er een krans aanwezig is.’

Frankie zet zijn koffie op tafel. ‘Dat bedoel ik niet...’

Iets in hem krijgt bijna geen adem. ‘Waarom mag ik niet zelf iets doen?’ roept hij kwaad.

Tante Ans stapt naar binnen. ‘Is er een probleem Frankie?’ vraagt ze.

‘Ik...’ mompelt hij.

Een beetje hulpeloos haalt zijn vader zijn schouders op. ‘Hij wil een eigen krans!’

Frankie laat hem niet uitpraten. ‘Niet waar,’ zegt hij, ‘ik wil gewoon...’ Ineens springt hij op en rent naar de keuken. Bah, wat mankeert zijn vader eigenlijk? Waarom luistert hij niet, het gaat om zijn moeder, dat is tenslotte toch waar het omdraait?

In de huiskamer verontschuldigt vader zich bij zijn schoonzus. ‘Hij lag op bed toen die lui langs kwamen, anders had ik ’m er wel bij betrokken.’

Tante Ans zegt: ‘Ach, laat die knul ook wat doen.’ En met een veel-betekendend gezicht: ‘Ik zal Sjaak zometeen vragen om met hem langs het tuincentrum te rijden. Dan zoekt hij daar toch iets uit?’ Vader knikt, hij is het ermee eens. Even later loopt hij naar de keuken en legt vijftieng euro voor hem neer. ‘Natuurlijk, jongen, ‘fluistert hij, ‘natuurlijk mag jij neerzetten wat jijzelf wilt, ga straks maar met oom Sjaak naar het tuincentrum.’

Frankie kijkt hem dankbaar aan. In het tuincentrum zal hij op zoek gaan naar een tuinkabouter. Die zet hij neer op het graf van zijn moeder. Dan heeft hij het gevoel dat er over zijn moeder wordt gewaakt. ‘Waar is oom Sjaak eigenlijk?’ vraagt hij. Lang hoeft hij

niet te wachten. Er wordt op de tuindeur geklopt. Plots verschijnt oom Sjaak in de deuropening. Hij heeft al die tijd met de burens staan kletsen.

Tegen de middag vertrekt hij samen met oom Sjaak naar het tuincentrum. Frankie ziet veel dingen: Planten, sierplanten, sierbakken, graszoden, tuinhagen, tuinhout, tuingereedschap... het duizelt hem een beetje.

‘Zoek je iets speciaals?’ vraagt oom Sjaak. Hij wijst naar een sinaasappelboompje.

‘Ik wil een tuinkabouter,’ zegt Frankie.

‘Een tuinkabouter!’ Oom Sjaak spreekt het woord ‘kabouter’ met nadruk uit. Hij draait zich om en kijkt in het rond. ‘Daar!’ roept hij.

Tussen de sierpotten en andere ornamenten, ontdekt hij enkele kabouters. Ze lopen er snel naartoe. ‘Nou, Frankie...’ Oom Sjaak laat zijn ogen langs het assortiment laat gaan. ‘Hier staan je vriendjes!’ Frankie zucht. Hij vindt ze allemaal wel mooi. Maar dan valt zijn blik op een mooi gekleurde kabouter met harmonica. Hij draait het beeld ondersteboven, aan de onderkant zit een rond gat. Oom Sjaak kijkt mee. ‘O,’ zegt hij, ‘die kan ook op een stok in de grond worden neergezet.’

‘Die neem ik,’ zegt Frankie. Hij werpt een blik op het prijskaartje: €26,95. Meteen betreft zijn gezicht. ‘Ik heb maar vijftieng euro bij me,’ piept hij.

‘Ach, de rest krijg je van mij,’ biedt oom Sjaak grootmoedig aan.

Even later lopen ze over het parkeerterrein. Frankie draagt de tuinkabouter in zijn armen. Intussen heeft hij ook een naam verzonnen; Driekus. Op weg naar huis zegt hij: ‘Mama had ’m ook

vast zo genoemd.'

'Je hebt 'n toffe kabouter,' is het antwoord van oom Sjaak.

Een kwartier later stappen ze de woonkamer binnen.

'Wat heb je daar?' vraagt tante Ans, nieuwsgierig kijkt ze naar het pak dat angstvallig door Frankie wordt vastgehouden.

'Ja,' zegt vader,' laat ons eens zien wat je hebt gekocht.'

Frankie zet voorzichtig de kabouter op de grond. Voor hij de verpakking opent, laat hij eerst de bon aan zijn vader zien.

Vader kijkt naar oom Sjaak, zegt niets.

Intussen haalt Frankie de kabouter uit de verpakking. Zachtjes schuift hij hem naar voren. 'O,' roept tante Ans, 'wat een leuke kabouter!'

'Hij heet Driekus,' zegt Frankie. Vol trots blikt hij naar zijn vader. Maar zijn vader reageert anders dan hij verwacht had. Een kabouter! 'Hoe kom je daar zo bij?' vraagt hij verbaasd.

Frankie blijft stokstijf staan en zegt niets.

'Och, wat maakt het ook uit,' zegt tante Ans.

Het is negen uur 's morgens.

In het huis zijn alle gordijnen gesloten. Ze zitten te wachten in de huiskamer. Frankie, vader en tante Ans. Oom Sjaak is op weg naar het station. Hij zal daar opa en oma ophalen. De ouders van zijn moeder. Ze moeten helemaal uit Tilburg komen. Frankie is erg stillletjes. Vandaag wordt zijn moeder begraven. Om elf uur is de begrafenis. Hij is een beetje verdrietig omdat hij de kabouter niet mag meenemen. Vader heeft het liever niet op de begrafenis dag zelf.

‘Waarom vind je het dan niet goed,’ heeft hij gevraagd. Hij begon een beetje sip te kijken, zijn moeder zou het vast leuk hebben gevonden als hij met die kabouter op de proppen was gekomen, dat weet hij zeker. ‘Ach,’ zei vader, dat kan toch wachten tot na de begrafenis. Je mag er zo vaak naartoe gaan zoals je zelf wilt. Op de dag van de begrafenis doen we alles in stijl.’

Hij heeft zich erbij neer moeten leggen. Vader was daarbij druk met het regelen van allerlei zaken, rouwkaarten schrijven, adressen uitzoeken, en in de avonduren verdween hij naar het rouwcentrum waar bezoekers afscheid van zijn moeder konden nemen. Frankie is blij dat tante Ans en oom Sjaak er zijn. Ze hebben de afgelopen dagen goed voor hem gezorgd, stillletjes hoopt hij dat ze nog wat langer blijven, maar oom Sjaak moet naar zijn werk en ze kunnen hun twee dochters ook niet alleen laten. Daarnaast moet hij morgen weer gewoon naar school. Zijn blik gaat de rouwkaart die hij van de school heeft ontvangen. Namens de leerkrachten en leerlingen, staat er op de kaart. Hij ziet er een beetje tegenop weer

terug naar school te gaan. Zijn klasgenoten gaan hem misschien bestoken met vragen, maar bovenal is hij bang dat hij in tranen zal uitbarsten. Hij klemt zijn lippen op elkaar. Hij zal niet zwak overkomen, neemt hij zich voor.

De bel gaat. Vader schuift zijn stoel naar achteren. 'Daar zul je ze hebben,' zegt hij. In de huiskamer verschijnen zijn grootouders. Oma heeft een bos bloemen in haar handen. 'Rode anjers,' zegt ze, 'daar hield ze van.' Vervolgens neemt ze Frankie op. 'Dag knul.' 'Dag oma.'

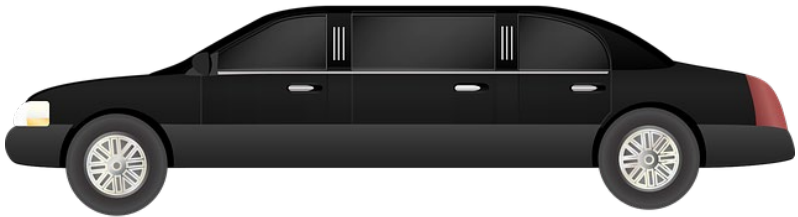
'Moesten jullie al vroeg de deur uit?'

'Ja,' laat opa weten, 'om half zeven al.'

Tante Ans vraagt of ze misschien eerst nog een kop koffie willen. Hoeveel tijd is er nog? Een halfuurtje, zegt vader. Nee, zelf wil hij geen koffie.

Dan nemen wij ook niet, besluit oma.

De klok tikt de minuten weg.

Als de begrafenisauto's verschijnen staat iedereen plotseling op. 'Het is zover,' zegt vader schorre stem. De uitvaartondernemer is een vrouw.

Ze steekt haar hand uit om zich voor te stellen. 'Dorien van de Kolk.'

Een beetje verwezen loopt hij met vader naar buiten. Voor de deur staan twee zwarte rouwauto's. Boven op de eerste rouwauto staat de kist. De uitvaartondernemer houdt het portier open. Frankie kruipt naast zijn vader op de achterste bank. Tante Ans, oom Sjaak en oma en opa, gaan in de tweede wagen.

Rustig rijdt de auto de straat uit. Als ze aankomen bij de begraafplaats stopt hij. De uitvaartondernemer stapt uit en gaat vooraan lopen. Stapsgewijs volgen de auto's. Ze rijden het terrein op, de rouwwagen maakt een rondje over het grind en komt dan voor de aula knarsend tot stilstand. Weer houdt de uitvaartondernemer het portier van de auto open. Wat bedeesd loopt Frankie achter zijn vader aan. De uitvaartondernemer brengt hen naar de familiekamer.

'De aula is hiernaast,' zegt ze. Haar ogen dwalen af naar oma die de rode anjers op tafel neerlegt, 'gaat het nog?'

Oma zegt: 'Ik hoop dat ze nog een beetje mooi zijn.'

Opa antwoordt: 'Anjers doen het altijd goed.'

Daarna is er stilte.

Plotseling gaat de deur open. Ze mogen naar binnen. Frankie loopt achter zijn vader de aula binnen. Er zitten heel wat mensen, ergens ontdekt hij ook de burens. Hij voelt alle ogen op hem gericht. Met kloppend hart volgt Frankie zijn vader die plaats neemt op de voorste rij. Zijn vader frommelt wat gespannen in de binnenkant van zijn colbertjasje waar hij speech in heeft gestopt die hij zometeen zal afsteken. De uitvaartondernemer neemt plaats achter de microfoon en begint te praten. Frankie ondergaat alles in een roes. In de aula klinkt: 't *How deep is your love*. Even later volgt de speech van zijn vader. Hij kan zich even later niet meer herinneren wat er precies gezegd is. Het enige wat hij wil is, is zo

snel mogelijk weer naar huis. Maar het moeilijkste deel komt nog, de ter aarde bestelling. Als de achterdeur van de aula openklapt, is het zover. Aan beide kanten van de kist staan drie dragers, ze tillen de kist op en lopen de deur uit.

Langzaam volgen de mensen de stoet. Onder hun voeten is het geknerp van het grind luid hoorbaar. Ze komen aan bij het graf. De man van de begraafplaats maakt op het teken van de uitvaartondernemer de kabels los en langzaam verdwijnt de kist in de diepte. Plotseling begint oma te huilen. 'Is er iemand die een schepje zand op de kist wil gooien?' vraagt de uitvaartondernemer.

'Kom Frankie,' zegt zijn vader. 'We doen het samen.' Eerst gooit hij een schepje aarde, daarna geeft hij het schepje door aan Frankie. Met samengeknepen keel doet hij hetzelfde, maar dan krijgt hij het plotseling te kwaad. Op deze stille plek tussen verweerde zerken, ligt zijn moeder en hij zal haar nooit meer zien. Hij begint luid te snikken. 'Och jongen toch,' tante Ans gaat voor hem staan en trekt hem naar zich toe. Vader kijkt hem hulpeloos aan, ook hij heeft moeite met de waterlanders. Oma legt de bos anjers op het inmiddels gedelfde graf, naast de rouwkrans.

Na het ritueel loopt iedereen terug naar de ontvangstruimte. En terwijl de bezoekers zich in de rij opstellen voor koffie en cake, blijft hij bij zijn vader staan. Die had hem tevoren op het hart gedrukt: 'je moet na de begrafenis de condoleances in ontvangst nemen.' Dat gebeurt ook vrijwel direct. Frankie moet veel handen schudden. Sommige mensen willen weten of zijn moeder een lang ziektebed heeft moeten doorstaan. 'Een half jaar,' herhaalt hij steeds. Er wordt geknikt en met mededogen naar hem gekeken. Plotseling stapt een blonde vrouw op zijn vader af. Ze geeft hem een hand en zegt: 'Ik ben Els Bockhoven. Ik heb de advertentie in

de krant zien staan.’

‘Waar kende u mijn vrouw van?’ vraagt hij.

‘Mia en ik hebben vroeger bij het kleuteronderwijs gewerkt,’ vertelt ze. Ze kijkt naar Frankie. ‘Is dat de zoon? Hij moet ongeveer van de dezelfde leeftijd zijn als mijn zoon,’ zegt ze vervolgens.

Frankie doet een stap opzij. De vrouw praat even met zijn vader.

‘Is ze nog behandeld geweest?’ hoort hij haar vragen.

‘Nee,’ zegt vader. ‘Dat had geen zin meer.’

Frankie schuift verder bij hem vandaan. Hij wordt ziek van al dat gepraat over zijn moeder. Hij is opgelucht als het allemaal voorbij is, en ze naar huis terugkeren. Al was het alleen maar om niet meer die vragen hoeven te beantwoorden.